

Aanvullend vleermuisonderzoek
Parallelweg 11-15 te Bergambacht
(2203/091/MVI-02, versie A)

Aanvullend vleermuisonderzoek

in opdracht van

LGM Vastgoed B.V.
T.a.v. de heer W. Gunther Mohr
Laan van Meerdervoort 78
2517 AP 'S GRAVENHAGE

betreffende locatie

Parallelweg 11-15
Bergambacht

documentkenmerk

2203/091/MVI-02

versie

A

vestiging

Nuenen

datum

21 september 2023

opgesteld door:

B. Bergkamp MSc
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

M. Vincken BSc
Projectleider ecologie

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie <https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/>

Tritium Advies BV

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Breda >> Neer >>

Nuenen >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	1
2 Plangebied	2
3 Vleermuizen	3
3.1 Onderzoeksinspanning	3
3.2 Resultaten	4
3.3 Conclusie	5
4 Conclusie	6
4.1 Zorgplicht	6
4.1.1 Definitie zorgplicht	6
4.1.2 Negatieve effecten voorkomen – algemene maatregelen	6
4.1.3 Negatieve effecten voorkomen – soortgerichte maatregelen	7
4.1.4 Acties bij aantreffen beschermde soorten	7
4.2 Eindconclusie	7
5 Literatuurlijst	8

1 Inleiding

Uit de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (Tritium advies – 2202/058/LB-01, versie A d.d. 21 september 2023) is gebleken dat een deel van de bebouwing binnen het plangebied geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Omdat het plan is om de aanwezige bebouwing te amoveren worden mogelijk vaste verblijfplaatsen aangetast of tijdelijk ongeschikt en/of wordt leefgebied verstoord. Om deze reden is binnen het plangebied aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in de daarvoor geschikte onderzoeksperiodes en conform het vleermuisprotocol 2021, de beschikbare kennisdocumenten van BIJ12 en de soorteninventarisatieprotocollen van Netwerk Groene Bureaus. Door het hanteren van het vleermuisprotocol, de kennisdocumenten en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht.

2 Plangebied

Het voornemen bestaat om de aanwezige bebouwing op de locatie Parallelweg 11-15 te Bergambacht te amoveren (figuur 1). De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 1.757 m². Hiervan is circa 1.375 m² bebouwd. De bebouwing op de locatie bestaat uit een winkel met opslagloodsen. Tevens bevindt zich een huisje en parkeergelegenheid binnen het plangebied. De ligging van het plangebied betreft de kadastraal percelen 8371 en 8370 in sectie A, gemeente Bergambacht. Bij het huisje zuidwestelijk binnen het plangebied en de directe omgeving is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van vleermuizen.

Figuur 1: situering van het plangebied.

3 Vleermuizen

Vleermuizen maken op verschillende manieren gebruik van hun leefgebied. In verschillende periodes maken ze gebruik van kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en foerageergebied. Om zich tussen de verblijfplaatsen en het foerageergebied te verplaatsen maken zij gebruik van vaste vliegroutes. De vaste verblijfplaatsen en vliegroutes en foerageergebieden die essentieel zijn voor het functioneren van de verblijfplaatsen zijn beschermd. Uit de quickscan is gebleken dat het huisje in de zuidwestzijde van het plangebied, aan de zuidwestzijde, beschikt over gaten en kieren aanwezig zijn die geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. Om deze reden is de mogelijke functie van het plangebied voor deze soort nader onderzocht.

3.1 Onderzoeksinspanning

Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuizenprotocol 2021, dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdierverseniging, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Tevens zijn de onderzoeksmethodes zoals beschreven in de kennisdocumenten van BIJ12 gehanteerd.

Het aanvullend vleermuisonderzoek bestond uit vijf veldbezoeken, waarvan drie bezoeken in de periode 15 mei tot en met 15 juli (kraam- en zomerverblijfplaatsen) en twee bezoeken in de periode 15 augustus tot 1 oktober (paar- en zomerverblijfplaatsen) werden uitgevoerd. Er is hierbij steeds met één ecooloog in de avond of ochtend gepost bij de bebouwing om uit- of invliegende vleermuizen, zwermende vleermuizen, foeragerende vleermuizen en sociale geluiden van vleermuizen waar te nemen. Met behulp van een batdetector c.q. batlogger werden de verschillende soorten gedetermineerd. De twee avondbezoeken voor de kraam- en zomerverblijfplaatsen zijn uitgevoerd vanaf zonsondergang tot en met twee en een half uur hierna. Het ochtendbezoek voor de kraam- en zomerverblijfplaatsen is uitgevoerd vanaf drie uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. Voor de paar- en zomerverblijfplaatsen zijn twee avondbezoeken uitgevoerd vanaf zonsondergang tot en met drie uur hierna. Aangezien uit de uitgevoerde quickscan is gebleken dat alleen de zuidwestzijde geschikte gaten en kieren aanwezig zijn is het onderzoek uitgevoerd door één ecooloog (in de zuidwestelijke hoek) waarmee 100% van de geschikte locaties te overzien is geweest.

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd in de periode van mei tot en met september 2022. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 1: gegevens veldbezoeken vleermuisonderzoek.

Datum	Type	T (°C)	Wind (Bft)	Bewolking (%)	Regen	Zonsondergang	Starttijd (uur)	Eindtijd (uur)
30-05-2022	Zomer/kraam (avond)	14	1	50	nee	21:49	21:45	00:15
20-06-2022	Zomer/kraam (ochtend)	12	1	20	nee	Zonsopkomst 05:21	02:20	05:21
11-07-2022	Zomer/kraam (avond)	19	1	10	nee	22:00	22:00	00:30
24-08-2022	Zomer/paar (avond)	24	0-1	40	nee	20:46	20:40	00:30
14-09-2022	Zomer/paar (avond)	17	1	95	nee	19:58	20:00	23:00

3.2 Resultaten

Onderstaand volgen de resultaten en eerste conclusies van het uitgevoerde aanvullende onderzoek.

Zomer- en kraamverblijfplaatsen

Tijdens het eerste veldbezoek op 30 mei 2022 zijn binnen het plangebied geen in- of uitvliegende vleermuizen aangetroffen. Er was gedurende de avond weinig activiteit van vleermuizen. Er is een enkele keer een langsvliegende gewone dwergvleermuis ter hoogte van de parallelweg gezien. Er zijn gedurende het onderzoek geen foeragerende vleermuizen aangetroffen.

Ook tijdens het tweede veldbezoek in de ochtend op 20 juni 2022 zijn weinig vleermuizen waargenomen. Er is enkele keren een gewone dwergvleermuis zuidelijk en oostelijk langs het huisje gevlogen, maar er is geen binding met de bebouwing waargenomen.

Tijdens het veldbezoek op 11 juli 2022 zijn ook geen in- of uitvliegende vleermuizen aangetroffen. Wel zijn er meerdere gewone dwergvleermuizen waargenomen die zuidelijk langs het plangebied af vlogen. Wederom zijn er geen foeragerende vleermuizen gezien.

Zomer- en paarverblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek op 24 augustus zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Er zijn enkel sporadisch ten zuiden en zuidoosten van de bebouwing gewone dwergvleermuizen langsgelopen. Er zijn ver weg sociale geluiden van de gewone dwergvleermuis gehoord. Er is geen binding met de bebouwing van de langsvliegende vleermuizen waargenomen.

Ook tijdens het laatste veldbezoek op 14 september zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Er zijn wederom sporadisch gewone dwergvleermuizen langsvliegend waargenomen. Aan de overkant van de provinciale weg zijn wel weer sociale geluiden van de gewone dwergvleermuis gehoord. Deze vleermuizen hadden echter geen binding met het plangebied. Gedurende de avond is ook eenmaal een laatvlieger en drie keer een ruige dwergvleermuis gehoord.

Tabel 2: overzicht van waargenomen verblijfplaatsen en gedrag van vleermuizen binnen het onderzoekgebied.

Datum	Soorten	Verblijfplaatsen	Gedrag van vleermuizen
30-05-2022	Gewone dwergvleermuis	Geen	Langsvliegend
20-06-2022	Gewone dwergvleermuis	Geen	Langsvliegend
11-07-2022	Gewone dwergvleermuis	Geen	Langsvliegend
24-08-2022	Gewone dwergvleermuis	Geen	Langsvliegend, verder weg ook met sociale geluiden
14-09-2022	Gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis	Geen	Langsvliegend, verder weg ook met sociale geluiden

Foerageergebied

Binnen en nabij het plangebied zijn geen foeragerende vleermuizen waargenomen. In de omgeving zijn wel voldoende groenstructuren en weilanden aanwezig welke als foerageergebied kunnen dienen. Middels het planvoornemen zal geen essentieel foerageergebied verloren gaan.

Vliegroutes

De waargenomen vleermuizen vlogen in meerdere richtingen langs de bebouwing. Er zijn geen lijnvormige groenstructuren binnen het plangebied aanwezig die de vleermuizen gebruiken om zich langs te oriënteren. De aanwezigheid van essentiële vliegroutes binnen het plangebied valt daarmee uit te sluiten.

3.3 Conclusie

In de bebouwing binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van vleermuizen aangetroffen. Er zijn daarom geen verdere vervolgstappen nodig aangaande deze soortgroep. Wel wordt bij de voorgenomen werkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

4 Conclusie

In de bebouwing binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Tevens is er geen essentieel leefgebied van vleermuizen binnen of nabij het plangebied aanwezig. De voorgenomen plannen zullen daarom geen nadelige effecten hebben op deze soortgroep. Anders dan de algemene zorgplicht bestaan er vanuit de Wet natuurbescherming geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep.

4.1 Zorgplicht

4.1.1 Definitie zorgplicht

Voor alle in het wild levende plant- en diersoorten en voor hun directe leefomgeving geldt een zorgplicht (Wet Natuurbescherming – artikel 1.11). Met deze zorgplicht worden naast de nationaal en Europees aangewezen beschermde soorten en gebieden ook algemenere overige inheemse soorten beschermd. De zorgplicht houdt in dat men handelingen waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat deze nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten;

- achterwege laat;
- indien achterwege laten niet passend is, maatregelen neemt om nadelige gevolgen te voorkomen;
- indien die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Het is wettelijk verplicht invulling te geven aan deze zorgplicht.

4.1.2 Negatieve effecten voorkomen – algemene maatregelen

Bij de uitvoering van sloop- en bouwprojecten kunnen werkzaamheden veelal niet achterwege gelaten worden. Het is daarbij verplicht om maatregelen te nemen en daarmee de nadelige gevolgen op inheemse plant- en diersoorten te beperken of te voorkomen.

Nadelige gevolgen kunnen veelal voorkomen worden door te werken in de minst-kwetsbare periode, zoals buiten de winterslaap, voortplantingstijd en periode van afhankelijkheid van jongen. De kwetsbare perioden zijn niet voor alle soortgroepen gelijk. In het algemeen geldt de periode van half oktober tot eind november als 'veilige' periode voor alle diergroepen. Dit is de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn en de mogelijkheid hebben om zich te verplaatsen. Bovendien zijn de jongen uit het laatste legsel van late broeders zoals de houtduif dan ook uitgevlogen (Vogelbescherming - Nederland).

Daarnaast kunnen negatieve gevolgen op algemeen voorkomende soorten beperkt worden door tijdens de werkzaamheden zodanig te werken dat dieren het plangebied kunnen verlaten zodat verwonding of doding van individuen wordt voorkomen. Voorbeelden zijn: de werkzaamheden in de richting van een vluchtgebied uitvoeren, de werkzaamheden langzaam opstarten en/of langzaam werken zodat dieren de tijd hebben om het plangebied te ontvluchten, voorafgaand aan de start van werkzaamheden verstoring creëren zodat dieren uit het plangebied vluchten.

Een voorbeeld om negatieve gevolgen op de aanwezige vegetatie te voorkomen is het beschermen van bomen om zo beschadiging van de stammen te voorkomen.

Verder worden negatieve gevolgen op inheemse fauna beperkt door werkzaamheden zo veel mogelijk overdag uit te voeren. Bij gebruik van verlichting dient deze zo geplaatst te worden dat enkel de werkzaamheden gericht verlicht worden. Lichtverstrooiing kan vermeden worden door het gebruik van kappen.

4.1.3 Negatieve effecten voorkomen – soortgerichte maatregelen

Zorgplicht algemene broedvogels

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen het broedseizoen van algemeen voorkomende broedvogels (globaal van 15 maart tot 15 juli) dan is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat het gebied vóór de aanvang van het broedseizoen, en zonder de verstoring van andere soorten, ongeschikt is gemaakt als broedlocatie. Door het plangebied ongeschikt te maken kan worden voorkomen dat vogels zich binnen het plangebied vestigen. Broedgevallen die tijdens of vlak voor de werkzaamheden ontstaan in en direct grenzend aan het plangebied, zijn immers ook onderhevig aan de zorgplicht. Het ongeschikt maken van het plangebied voor algemene broedvogels dient te gebeuren door de aanwezige struiken, bomen en grasland kort te snoeien/maaïen vóór aanvang van het broedseizoen en deze ook kort te houden gedurende het broedseizoen. Indien werken binnen het broedseizoen noodzakelijk is, dient men voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een broedvogelcheck te laten uitvoeren door een bevoegd ecooloog. Bij aanwezigheid van broedgevallen binnen de verstoringzone van de geplande werkzaamheden dienen aanvullende maatregelen genomen te worden of kunnen werkzaamheden geen doorgang vinden.

4.1.4 Acties bij aantreffen beschermde soorten

Indien er tijdens de werkzaamheden, ondanks voorgenomen maatregelen, toch beschermde soorten of broedgevallen binnen het plangebied zijn gevestigd dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en dient een ecologisch deskundige te worden ingeschakeld. Hiermee kan schade en verstoring van deze individuen zo veel mogelijk worden voorkomen en wordt er geen overtreding op de Wet natuurbescherming gemaakt.

4.2 Eindconclusie

In onderstaande punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- In de bebouwing binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Tevens is er geen essentieel leefgebied van vleermuizen binnen of nabij het plangebied aanwezig. Anders dan de zorgplicht bestaan er vanuit de Wet natuurbescherming geen verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep;
- de omschreven werkwijzen met betrekking tot de zorgplicht dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen;
- een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten) is niet noodzakelijk;
- de aanbevelingen in de quickscan flora en fauna dienen nageleefd te worden.

5 Literatuurlijst

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)*.

Netwerk Groene Bureaus (2017) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*.

Tritium Advies (2022). *Quickscan flora en fauna Parallelweg 11-15 te Bergambacht*. 2202/058/LB-01, d.d. 21 september 2023.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020) *Vleermuisprotocol 2021, maart 2021*.